

Luottamus

Onko eläinten hyvinvointi jo riittävää? Eläintautien riskit ovat kasvussa, riittävätkö kykymme tilanteen parantamiseen? Kuinka tätä voisi mitata? Evirassa on pohdittu viime kuukausina strategisia kysymyksiä, jotka ovat tärkeitä koko eläinlääkärikunnan kannalta. Evira asettaa vuosikymmenen loppuun ulottuvassa strategiassa pitkän aikavälin päämäärät ja erityistä paneutumista edellyttävät tehtävät. Työ valmistuu kuluvan kevään loppuun mennessä.

Myös maa- ja metsätalousministeriö julkaisi keväällä 2012 uuden, vuoteen 2022 ulottuvan strategiansa. Ministeriö ja Evira hahmottavat muutosajurit samalla tavalla: ilmastonmuutos, sen hillitseminen ja siihen sopeutuminen, globaalin kaupan kasvu, elintarvikeketjun pidentyminen ja monimutkaistuminen, ekologisesti kestäväan talouteen ja ruokaturvaan liittyvät kysymykset ja väestörakenteen muutos, erityisesti ikääntyminen.

Kotimaisista trendeistä esillä ovat muun muassa maatalouden rakennemuutoksen jatkuminen, kuluttajien vaatimusten kasvu ja ostokäyttäytymisen muutokset sekä lihavuusepidemia ja siihen liittyvä 2-tyypin diabeteksen kasvu.

Kun yhdistämme tähän Euroopan finanssikriisin ja huoltosuhteen heikentymisen, tuntuu, että koko pohjoismaisen tai suomalaisen hyvinvointimallin tulevaisuus on uhattuna. Työssäoloa pitäisi pidentää alusta, keskeltä ja lopusta. Britannian nykyiset ja Baltian maiden taannoiset 25 prosentin säästöt ja palkanalennukset vaikuttavat kovilta lääkkeiltä erityisesti kotimaiseen kulutukseen perustuvaa kasvua haettaessa. Ehkä perspektiiviä tarjoaa ympärilleen katsominen: suomalaisten hyvinvointi on lisääntynyt 50 vuodessa tavalla, jota keski-ikään ehtineet eivät olisi lapsina voineet aavistaa.

Taloustilanteen vaikutukset valtiontalouteen punnitaan viimeistään maaliskuun kehysriihessä. Eviraa koskeva seuraavien vuosien talouskehys näyttää kuitenkin tasaiselta. Tämä on tulosta Eviran nauttimasta luottamuksesta. Nyt onkin tärkeää pysyä tämän luottamuksen arvoisena.

Muutos tuntuu usein uhkaavalta tai pelottavalta, erityisesti kun osa oletetuista tai arvioiduista riskeistä voi toteutua. Esimerkki tästä on ilmastonmuutos, joka tuntuu jo jokaisen lumitöissä ahertaneen kansalaisen arjessa. Silti muutokset kannattaa ajatella myös mahdollisuutena. Mahdollisuuden hyödyntäminen edellyttää valmistautumista ja valmistautuminen edellyttää puolestaan luotettavaa ja analysoitua tietoa. Tässä on Eviran osaamisen ydin, josta on tarpeen pitää kiinni. Eläinlääkäreiden kannalta on oikeastaan kriittistä, että Evira säilyttää toimintakykynsä kaikissa tilanteissa.

Olemme onnistuneet työssämme, se on hyvä lähtökohta tulevaisuuteen valmistautumiselle. Evirassa on ratkottu D-vitamiinikohua, raakamaidon EHEC-epidemiaa ja lihahyytelön listeria-epidemiaa sekä kalatauteja. Evira rakentaa järkkymättä OIVA:a sekä auditointi- ja tietojärjestelmiä unohtamatta hyväntekeväisyysohjetta ja kalojen pyyntipäivän ilmoittamista. Eviran riskinarviointihankkeet ja tieteellinen tutkimus noteerataan kansainvälisesti. Perustehtävät on suoritettu laadukkaasti. FVO:n yleisauditoinnin tulos, FINAS- ja ISTA-auditoinnit kertovat samaa: Evira on oikealla tiellä.

Monta tärkeää asiaa on kuitenkin vielä kesken, kuten tarkkanäköisissä auditointihavainnoissa todetaan. Lisäksi maailma ympärillämme muuttuu.

Uskon, että meidän on tarpeen tarkastella Eviran työtä aiempaa enemmän asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden näkökulmasta. Myös Eviran on luotettava kumppaneihinsa. Tämä koskee etenkin eläinlääkäreitä: sidosryhmänä, asiakkaina ja työntekijöinä.

Matti Abo
pääjohtaja, Evira